

TIENERCOLLEGE NOORDOOSTPOLDER

Tienercollege Noordoostpolder ging van start in 2018. Inmiddels heeft het Tienercollege in schooljaar 2025/2026 zo'n 60 leerlingen. Hanri Timmerman is vanaf het allereerste begin betrokken. Van de eerste schetsen tot nu als teamleider en docent.

Start in 2018/2019

In 2018/2019 opende Tienercollege Noordoostpolder de deuren voor de eerste lichter leerlingen. Hanri: "We begonnen met een klas met groep 7 en 8. Uiteindelijk waren we in ons derde jaar compleet met groep 7, 8, klas 1 en 2. Het was die eerste jaren spannend om te kijken of het concept dat we hadden uitgedacht zou aanslaan in de Noordoostpolder. Het was mooi om te zien dat er gelijk al zoveel belangstelling was voor een nieuw onderwijsconcept."

Aanloop

Voordat Tienercollege Noordoostpolder in 2018 van start ging, ging er anderhalf jaar aan voorbereidingen aan vooraf. Hanri: "Begin 2017 begonnen we met oriënteren in een projectgroep. We hielden onder andere een enquête onder leerlingen, waaruit bleek dat een groot deel van de leerlingen behoefte had aan kiezen op een latere leeftijd. Vervolgens kregen we in schooljaar 2017/2018 elke dinsdagmiddag vrijgeroosterd met vijf mensen. Daarnaast moest er ook tijd worden ingeroosterd voor controllers, en je moet een locatie regelen. Al die dingen worden soms onderschat. Je hebt bestuurders nodig die dat inzien en daarin willen investeren. Twee van de vijf mensen uit de oorspronkelijke projectgroep zitten nu nog steeds in het kernteam. Het is handig om die historie in het team te hebben."

Gestart:

2018/2019

Aantal leerlingen:

60 (schooljaar '25/'26)

Plaats:

Emmeloord

Leeftijd:

10 tot 14 jaar

Bestuurlijke samenwerking:

Aves en Emelwerda College

Groei

Gezien de positieve reputatie, verwacht Hanri dat de school de komende jaren zal groeien. “We hebben momenteel - in schooljaar 2025/2026 - de grootste groep 7 die we ooit hebben gehad. Meestal beginnen we met 6 à 10 leerlingen, maar dit jaar hebben we 16 leerlingen. We hadden laatst een open dag en dan krijg je ook dat positieve geluid weer terug. Ouders en leerlingen hebben gehoord van Tienercollege en zijn nieuwsgierig. Waar in de beginjaren het gevoel bij scholen overheerste dat het Tienercollege voor kinderen met een zorgvraag bedoeld was, zien we nu kinderen die bewust kiezen voor ons 10-14 concept.”

Sporen verdienen

Volgens Hanri is bovenstaande ontwikkeling niet gek. “Wat ik veel zie is dat je in 10-14 land je sporen moet verdienen. Ik denk dat veel initiatieven er in het begin voor moeten waken dat ze niet als een ‘light versie’ van speciaal onderwijs worden gezien.”

“Kinderen kiezen bewust voor ons 10-14 concept”

“Inmiddels draait het Tienercollege al wat langer en in de basis staat het concept stevig. Dat dragen we uit. Ouders en kinderen kiezen bewust voor ons. Het is geen vlucht meer vanuit de basisschool, iets wat vaak een gevaar is voor beginnende 10-14 initiatieven. Onze bestuurders hebben ook voet bij stuk gehouden en we hebben de beginjaren volgehouden. Als je daar eenmaal doorheen bent, pluk je de vruchten.”

Hanri krijgt vaak de vraag voor wie het Tienercollege is bedoeld. Hanri: “Ik zeg dan altijd: aan de ene kant voor kinderen van de basisschool die extra uitdaging nodig hebben. En aan de andere kant voor kinderen die net wat meer tijd nodig hebben om hun weg te vinden in de overgang naar het voortgezet onderwijs.”

Bestuurlijke samenwerking po en vo

Tienercollege Noordoostpolder is een initiatief van Aves en het Emelwerda College. Aves bestuurt en verbindt scholen en kindcentra voor primair onderwijs en kinderopvang in de gemeenten Noordoostpolder, Kampen en Steenwijkerland. In de Noordoostpolder vallen er zo'n 33 basisscholen onder Aves. De samenwerking vanuit Aves is bewust bestuursbreed ingezet en leerlingen komen dus van allerlei basisscholen.

Hanri: “Doordat we niet aan een specifieke basisschool zijn gekoppeld, maar echt als een zelfstandig initiatief worden gezien, blijft het elk jaar afwachten welke leerlingen zich aanmelden.”

Leerlingen die starten in groep 7/8 op het Tienercollege, worden administratief ingeschreven op basisschool de Koperwiek, een van de basisscholen onder Aves. Hanri: “De directeur en intern begeleider van de Koperwiek zijn ook nauw betrokken en eindverantwoordelijk.” Eenmaal in klas 1 en 2 vallen de leerlingen administratief onder het Emelwerda College. De samenwerking met het Emelwerda College is duidelijker zichtbaar in de dagelijkse praktijk. Hanri: “Docenten van het Emelwerda College geven lessen op het Tienercollege. En we zitten in hetzelfde gebouw.”

De samenwerking tussen de besturen wordt vormgegeven middels een stuurgroep. Hanri: “We zitten met vijf mensen in die stuurgroep. Twee vanuit het Emelwerda College, twee vanuit Aves en ik. We komen vier keer per jaar bij elkaar. Dan bespreken we de grote lijnen, strategische doelen en de toekomst.”

Stamgroepen

Op het Tienercollege zitten de groepen 7 en 8 bij elkaar in een stamgroep, en de klassen 1 en 2. Hanri: “Daar hebben we bewust voor gekozen omdat we sociaal-emotionele verschillen zien tussen die twee groepen. Wij vonden het daarom beter om die twee leeftijdsgroepen in de stamgroepen gescheiden te houden.”

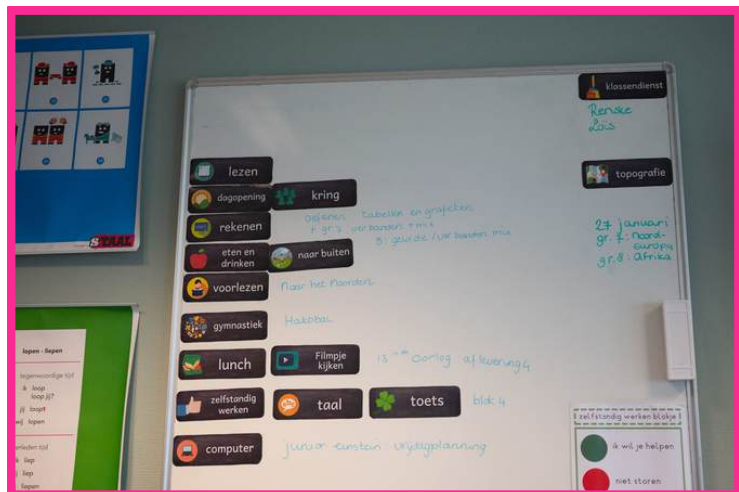
“Tijdens thematisch werken, werken de groepen wel met alle leerjaren samen. Voor de klas 1/2 geldt verder dat ze soms in een jaargroep les krijgen, zoals Frans. In de beginjaren hadden we klas 1 en 2 wel los. Maar doordat we een kleine klas 1 hadden, hadden leerlingen op sociaal gebied weinig keuze, dat was kwetsbaar. Je moet wat dat betreft gaandeweg durven bijsturen en terugkomen op eerder gemaakte keuzes.”

“Wij vonden het beter om de twee leeftijdsgroepen in de stamgroepen gescheiden te houden”

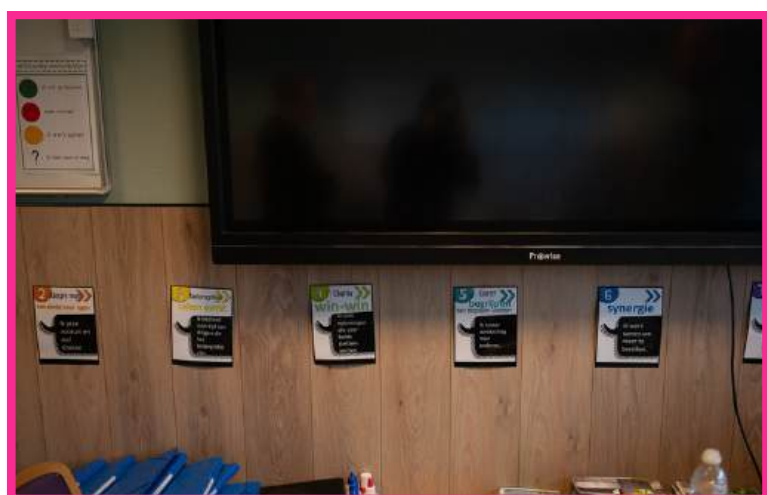
Dagstart

Het rooster van het Tienercollege Noordoostpolder is verweven in het rooster van het Emelwerda College. Hanri: "Dat heeft te maken met dat hun docenten ook bij ons lesgeven. Daardoor hebben we bijvoorbeeld niet iedere dag een vaste start, iets wat ik in de meest ideale situatie wel zou willen. Maar dat is roosterteknisch onmogelijk. We proberen er wel naar te streven dat ze de dag starten in de stamgroep met een van de coaches."

Pijlers en methodes

Het Tienercollege werkt met drie pijlers: 1. kernvakken, 2. thematisch werken en 3. coaching. Voor het thematisch werken maakt het Tienercollege gebruik van Curriculum 10-14. Hanri: "In het begin gaven we het thematisch werken zelf vorm. Maar op den duur kwam de kritiek dat de methodiek te veel gericht was op de basisschool. Er moest meer diepgang in. Toen hebben we besloten om met Curriculum 10-14 te werken en dat bevalt goed. Leerlingen gaan in een periode van tien weken aan de slag met een thema. Nu is dat bijvoorbeeld 'feesten'. Dat thema komt dan bij de kernvakken terug. En in de blokken 'thema' doorlopen de leerlingen een onderzoekscyclus als gezamenlijke opdracht over het thema."

Voor de coaching gebruikt het Tienercollege de uitgangspunten van Covey. Hanri: "Daarbinnen vallen de zeven eigenschappen voor effectief persoonlijk leiderschap en de cirkel van invloed. Leerlingen krijgen vanuit de zeven eigenschappen halfjaarlijks 360 graden feedback."

Theoretische leerwegen

Het Tienercollege richt zich op de theoretische leerwegen: mavo, havo en vwo. Hanri: “We zijn er dus niet voor beroepsgerichte leerwegen. Qua faciliteiten vinden wij dat we die beroepsgerichte ondersteuning niet genoeg kunnen bieden. Wij denken dat die leerlingen beter af zijn door de reguliere basisschool af te maken en daarna naar een beroepsgerichte leerweg te gaan.”

Team docenten

Tienercollege heeft een kernteam van vijf docenten (vier po en een vo), waaronder Hanri. “Die docenten zijn ook als coaches betrokken bij de groepen. Daarnaast hebben we tien leerkrachten (voornamelijk vo) die invliegen. Dus in totaal werken we met vijftien docenten. Met het kernteam zitten we elke dinsdagmiddag bij elkaar, en eens in de vier weken haken de andere docenten daarbij aan.”

Het kleine kernteam is volgens Hanri de kracht van het Tienercollege. Hanri: “Wij voelen met z’n vijven echt de verantwoordelijkheid. Als er iemand uitvalt vanwege ziekte, dan vangen we dat onderling op. We hebben nooit invallers. We weten van alle kinderen wat er speelt, dat geldt voor elke docent. Dat merken ouders en leerlingen en dat spreekt aan. Je wordt hier als leerling echt gezien.”

“We weten van alle kinderen wat er speelt, dat geldt voor elke docent. Dat merken ouders en dat spreekt aan. Je wordt hier als leerling echt gezien.”

Leerlingvolgsysteem

Voor het Tienercollege is het belangrijk om te kijken wat de resultaten van de leerlingen zijn. Daarin staat het Tienercollege soms voor een uitdaging: het Tienercollege heeft geen eigen BRIN-nummer en de resultaten vallen onder de Koperwiek. Hanri: “Dat betekent dat we de leerlingen van het Tienercollege uit het systeem van de Koperwiek moeten filteren.”

Op zich is dat geen probleem, maar op leerjaarniveau lopen de resultaten door elkaar. Ook een gezamenlijke omgeving voor de Dia-toetsen blijkt in de praktijk lastig vorm te geven.” Het Tienercollege neemt aan het begin een Dia-toets af om te checken waar een leerling staat en of dat klopt met het beeld van voorgaande jaren. Op basis daarvan maken ze een individueel ontwikkelingsperspectief. Hanri: “Uit de cijfers blijkt dat we bovengemiddeld scoren, het is fijn om dat bevestigd te zien. Dat geeft ook onderbouwde input richting bestuurders.”

Toekomst: ambities en uitdagingen

Het Tienercollege staat als een huis, maar er zijn nog volop ambities, bijvoorbeeld ten aanzien van de doorstroom naar het voortgezet onderwijs. Hanri: “Veel leerlingen stromen door naar het Emelwerda College. Omdat het concept van het Tienercollege anders is ingericht dan de bovenbouw van het Emelwerda College, is er nog best een knip tussen klas 2 en 3. We denken daarom na over meer innovatieve vervolgopties. Op dit moment zijn we aan het kijken of we in de Noordoostpolder een 10-18 lijn kunnen neerzetten. Deze 10-18 lijn zou een plek moeten krijgen in de nieuwe campus die in Emmeloord gaat komen. Dit biedt mogelijkheden om op dit gebied ook de samenwerking met de andere schoolorganisaties in de polder aan te gaan.’

Volgens Hanri zit de grootste uitdaging in hoe de teambevoegdheid vervolg gaat krijgen. Hanri: “We hebben gebruikgemaakt van het experiment teambevoegdheid. Ik hoop dat die randvoorwaarden goed blijven. Ik denk dat we het anders ook wel regelen, maar dat vraagt lef vanuit het bestuur.”

“We zijn aan het bekijken of we een 10-18 lijn kunnen neerzetten”

Tips

Tips voor startende 10-14 initiatieven heeft Hanri genoeg. “Voor mij zit de kern in: je moet nadat je het goed hebt uitgedacht ook durven starten. En op stuurgroepniveau moet het goed zitten. Bestuurders vanuit het po en vo moeten vanaf het begin aan boord zijn met een samenwerkingsovereenkomst voor een langdurige, duurzame samenwerking. Hier stonden en staan de bestuurders er echt achter.

“Tip: durf te starten!”

Ook is het belangrijk om gaandeweg dingen te leren. Sommige dingen hebben de tijd nodig. Natuurlijk moet je niet aan je kernwaarden schaven, maar alles hoeft ook weer niet dichtgetimmerd te zijn. Je moet een paar keer op je plaat gaan, dingen uittesten en weer bijschaven. Je bent nooit helemaal klaar met ontwikkelen. Dat doen wij bijvoorbeeld tijdens onze ontwikkelmiddag die we elke dinsdagmiddag hebben. Dan onderzoeken we als docenten nieuwe onderwijsvormen en leren we van elkaar. En als je een initiatief wil starten: ga vooral kijken bij andere initiatieven in het land.”

Leerling Babette

“Ik vind de school erg leuk. De manier van leren, de kinderen, de juf en meesters. Ze zijn allemaal heel aardig, er wordt niet gepest en de sfeer is fijn. Ik vind rekenen en gym heel leuk. En de coachingsgesprekken zijn fijn, want dan kun je alles bespreken.”

